

ASTITSU**DESFASADOAK ETA BIBOTEAK**

—Orreik dozak “desfasados”. Ez jabek Batuarik erabilten-da.

—Euskaraz ari diranei esateko itza al dok ori? Esan egik ori euskeraz. Oiek “desfasados” eta i fasean sartzeko oraindik.

—“Desfasados” zer dan edozeiñek ezagutzen jok.

—Erdaldunak baietz esatera noioak; baiña, ez jakiat erdaldunak eurak ere “desfasados” zer dan ulertzen da-ben...

—Ezetz? Des-fasados, fasetik igaroak. Orra gauza gar-bia.

—Eta, ze fase dok ori? Illargiak be bere faseak eta bere aurpegiak ba jaukazak: ilgora, ilbera, illargi barria, illargi beteak eta tarteko beste guztiak. Noiz jagok illargia bere des-fasean...?

—Nik ori ez jakiat; baiña, persona bat “desfasada” noiz dagoen, ori bai baijakiat.

—Ori topikoren bat izango dok.

—Zer topiko gero! Des-fasados, fasetik kanpora.

—Modatik kanpora, dok? Eta ire biboteak zer dozak “fasados” ala “desfasados”?

—Ni “fasean” nago.

—Ilgora ala ilberan...? Illargi barrian ala illargi be-tean...? Orain ogeita amar urtetik gora, geure gurasoak izugarrizko ule-matasak zituen sudurpean... Bizarra ken-tzeko tresna barriak sortu ziranean, bibotedunak “desfasa-dos” gelditu ituan, muturrak garbi. Eta orain ogeita amar urtetik gora bere fasetik igaroak al dozak orain fase-dunak...?

—Zergaitik ez...?

—Ilberan egozalako...? Zuek lez pentsatzen ez dauan guztiak dozak zuentzako “desfasados”. “Faseak” eta modak sortu orduko aldatzen dozak. Moda-aparretan ibil-tea dok norberentzat egokia norbere burua agertzeko eta illargiaren antzera gora ta beera ibilteko... Orretarako oiñarri gitxi bear da.

—Zuek zaree oiñarri bakoak. Oiñarri utsekoak.

—Zuek, barriz, “fase” billa atzeraka joan zaree eta gizonak bere pentsakeran oiñarria bear jok eta ez bakarrik modan ibiltzeko asmoa. Fundamentu apur bat, edo funtsa “fasadoak” diñoanez, oiñarri lez... Nere amonak, sudur-pean biboteak ezezik, ba-eban funtsa ere bere kolkoan eta, badakik zer esaten eban...?

—Niri ire amonaren esanak ardurarik ez jaustek sor-tzen.

—Ala ere esango duat zer esaten eban: modak eta “fa-seak”, saku zaar bat dirala, goitik lez azpitik be zuloa dau-kana: azpitik ateratako trapuak goitik sartu. Orra zer dan modan eta “fasean” egotea. Zuek orixe egin dozue: “des-fasatuta” egozan trapuak azpitik atera eta gaiñean ipiñi eta ori onartzen ez dauan guztia “desfasado” lez jo.

—Zuek ez dakizue gaurkotasunaren barririk. Arri biur-tutako dinosaurio batzuk besterik ez zarie.

—Soiñeko bat izan guztokoa eta illargiak in batera aldatzen ez ba’dozu, ori al “desfasados” izatea? Emakume gazteak aldatzen dabezan euren soiñekoak goizetik gabera emeretz aldiz, sakela bete diru kostata, ordea.

—Zuekin izketan egitea alperriko lana dok, eta banoa.

—“Faseak” laister aldatzen dozak. Moda ez dok seku-lan geldi egoten eta zuen fasea buelta ematen asia dok. Agur, agur eta bueltara arte.

* * *

OTOTXOREN PROBLEMAK

Gaur urduri agertu da etxean Ototxo eta aita aldamen batera eroan ete ekin dautso:

—Aitaxo, aunditzen nago eta zure laguntza bear dot bizitzako zerari aurpegia emoteko.

—Bai, semetxo. Nundik asiko gera?

—Artatik asi.

—Lorak zelan sortzen diran...?

—Loren ardurarik ez dot.

—Erleak zelan ugaritzen diran...?

Erleen ezta asko gustatzen jat; baiña, erleen ardurarik ez dot.

—Zer dozu, ba?

—Nere korapilloa eta problemak latzagoak da.

—Bai...?

—Bai, orixe.

—Esan, esan...

—Zazpi urte bete dodaz eta nire jaietako betebearrak bost ogerlekogaz zelan nai dozu ondo betetea? Gutxienez amar bear dodaz.

ARRINDA’TAR ANES